

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítónak egész évre 4 kor
fél évre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivaltalattal illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A millenniumi kiállítás és a vármegyék.

Xántus János a m. n. muzeum ethnographiai osztályának őre, a néprajzi társaság szakfőnöke egy életrevaló indítványnak ad kifejezést, mely megérdemli, hogy a vármegye ügyeit intéző férfiak figyelmükre méltassák s az indítványozott eszme fogadtatására minden lehetőet elkövessenek.

Szintugy esodálkozásunknak kell kifejezést adnunk a felett, hogy a nemzet ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából napirenden lévő kiállítás ügye ez ideig még nem került a vármegyei hatóságok zöldsztalára, holott akár országos, akár világkiállítást rendeznek, oly exlusivitással nem rendezhetik, hogy abban csupán az ország fő- és székvárosa néhány nagyobb vidéki várossal karöltve vegyen részt. Tekintélyes helyet követelhetnek ott a vármegyék is, mert a mi vármegyénknek jelentősége nem csupán annyi, mint egy francia departementnek, hanem a legnagyobb rész ugy kulturális, mint ethnographiai tekintetben, sőt területére nézve is felér egy osztrák tartománnyal, melynek különösen néprajzi tekintetben meg vannak a maga specialitásai.

Es mivelhogy a kiállítás ügye a vármegyékben még nem került szóba, természetesen, hogy az intéző körök sem cserélhettek eszmét még ez ideig a felett, hogy a vármegyéknek a rendezendő kiállításon minő szerep jut.

A 85-iki orsz. kiállításon alig egy-két vármegye volt képviselve; a szűkeret nem engedhette meg azt, hogy az összes vármegyék önállóan tüntethessék fel kiállításra érdemes produktumaikat; a millenniumi kiállítás azonban — még ha a világ helyébe az országos jelző lép is — sokkal szélesebb körű lesz, melyen a magyar állam és nemzet minden számbavehető

faktorának képviselve kell lennie, annival inkább a vármegyéknek, melyekről tudva van, hogy a magyar államnak és nemzeti életnek egy ezredében át legjelentékenyebb tényezői valának.

Xántus Jánosnak a muzeum érdemes ethnographiai őrének az a figyelemreméltó terve van, hogy az ország összes vármegyéi a kiállítás területén, akár egyenként, akár csoportonként szövetkezve, pavilonokat építsenek s a pavilonokban állítsák ki mind azt a kiállítási anyagot, a mi ethnographiai tekintetben érdekes. Egy-egy törvényhatóságra nem jutna több 2—3000 forint terhenél. E pavilonokban helyet foglalhatnak a következő tárgyak: népies butorok, faedények, konyhafelszerelések, kéregből, fahajból készített tárgyak, házi eszközök, népies játékszerek, himzett-, varrottas ág- és asztalneműk, szöttesek, női és férfi öltözetek, tűzszerszámok, ostorok, karikások, boeskorok, nyergék, hámok, kolompok, bieskák, cséplők, vessző-sás-szalmafönások, halászati eszközök, hangszerek, népies ékszerek, vadfogó csapdák, faragványok, fejszék, szalma-kalapok, fa- és eszerépédények, csutorák, husvéti tojások, sütemények, galambducok, kapuk, lakásberendezések stb.

E terv kivitele nem látszik sok nehézségbe ütközni, s a mellett megcélulhatatlan az az erkölcsi haszon, mely egy vármegye népeinek életét és foglalkozását feltűntető ethnographiai gyűjteményben rejlik.

A millenniumi kiállításon való részvételnek ez volna a kivitelre legegyszerűbb, külsőleg legimpozánsabb módja. A gyűjtemények továbbra is együtt maradnának s a kiállítás befejezése után, mint a magyar nemzet közös kincse, a fejlődő világvárosnak egyik állandó vonzóerejű látványját képezné.

A kivitelre még két évi idő áll rendelkezésünk alatt, mely idő elég arra, hogy a felsorolt néprajzi cikkek összegyűjtessenek.

A szép Erzsit ez a folytonos ingerlés kissé idegessé tette és egy alkalommal összetört egy drága poharat.

— Ügyelen! — kiáltá dühösen Daróczy ur. — Ha most szobaleány volnál levonnám béredből, így azonban két napig kevesebb huszt hozatok vacsorára, hogy meggazdálkodot adagodból kitéljék a kár.

Daróczy ur minden költséges kedvtelést megtiltott feleségének és egyszer mégis bámulva látta, hogy az egy turbékoló gerlét szerzett magának, azt etetgeti és gyönyörködik benne.

Daróczy ur oda ment a kalitkához és a kacagó kis gerlének kitérte nyakát.

— Semmi olyat nem tartok házamnál, a mi csak fogyaszt és semmi hasznát nem hajt, — mondá szárazan.

A szép Erzsit esodás ürességet érzett környezetében a galamb elvesztése után, azért most egy viruló rózsát szerzett varró asztalára, hogy napestig élvezhesse a kedves virág illatát és gyönyörködhesék szépségében.

Daróczy ur a mint megpillantá a rózsát, nyomba becsengette a eselédet.

— Hogy volt ez a eserép virág? — kérdé szigorúan.

— Ötven krajczár, — felelé a leány.

— Ma épen vásár van, fogd azonnal a virágot és menj ki vele a piacra; kínálgasd ott a járó kelőknek hatvan krajczárért, de ha ötvennél nem adnak többet, add el annyiért.

A szép Erzsit ettől az időtől fogva nem szerzett többé se gerlét, se virágot. Csendesesen, szomorúan ült ablakánál napestig, merengő szemeit révedezve irányzá a távolba, mintha onnan az ismeretlen messziségből várna valami rendkívüli esoda dolgot, a mely után bánatos lelke éjt-napot sováro.

Egyszer a mint megint álmódzva ült, valaki megkocogtatta az ablakot.

Halvány arcza, hullámos hajja ifju állt előtte.

— En vagyok, szólott az idegen — ne fuss előlem, tudom, hogy későn jövök; de nem okozlak, hogy másé lettél, hisz én vagyok a hibásabb, mért nem jöttem meg az ígért időre. Balga voltam, a dollárok hazájába mentem kincset keresni s a míg sóvár kapsziséggal harácsoltam össze az aranyakat, addig itt elvesztettem legdrágább kincsemet — — szívem kedvesét!

A természet minden kincseivel annyira megáldott s ethnographiai tekintetben is annyira fontos Gömörmegye megtehetné azt, hogy az ő palóczaiknak, barkóinak, szárazvölgyi lakóinak, tótjainak házi életét megfelelően mutassa be a világnak.

A könnyen megvalósítható terv megérdemli, hogy megyénk befolyásosabb férfiai gondolkozzanak felette.

Dr. Veres Samu.

Casinói közgyűlés. A rimaszombati Casino rendes évi közgyűlését — mint a Casinói helyiségekben kifüggesztett meghívokon az igazgató választmány tudatja, — folyó január hó 22 én délután 1/2 3 órakor fogja megtartani. E közgyűlésnek — melyre az egyesület tagjai ez uton is meghívotnak — a számadás, mérleg megvizsgálásán és egyéb folyó ügyeken kívül jelentékenyebb tárgya lesz a pénztárnoki állásnak, — mely a Tóth József elhunytá folytán, s a jegyzői állásnak — mely a Lőrinczy György lemondása által üresedett meg, — betöltése s az alapszabályoknak szükséges módosítása, illetőleg pótlása.

A rimaszombaii polgári olvasókör rendes évi közgyűlését szintén f. hó 22-én vasárnap délután 3 órakor fogja megtartani saját helyiségében. A közgyűlésnek — az esetleg beadandó indítványokon kívül — különösebb jelentőségű tárgyai ez idén nem lesznek.

Tiszti diszebed.

A helyben állomásozó tüzéruteg osztály derék tisztikara — mely társadalmunk előkelőségeinek és a polgárságnak rokonszenvét teljes mértékben bírja, f. hó 14-én a tiszti étkező helyiség nagy termében diszebedet rendezett, melyen Gömörmegye és Rimaszombat város intézményeinek képviseletében társadalmunk legelőkelőbb tagjai vettek részt. Ott voltak a következők: Hámos László főispán, Bornemisza László alispán, Szabó György polgármester, Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök, Netkovszky Adolf

A szép Erzsit könnyezve hallgatta a jövevény beszédét, egyszer azonban egy súlyos kezét érzett vállára nehezűlni.

— Jó estét uram, — szólott Daróczy ur az idegenhez. — A mit látom kedves ismerőse feleségemnek. —

— Ifjúkori barátok voltunk, — mondá a szép aszszony könyfátolozott hangon.

— Többek mint barátok, titkos jegyese voltam Erzsinek — — szerettük egymást, — mondá felindultan a fiatal ember.

— Nos ha titkos jegyesek voltak, akkor majd lesz gondom rá, hogy most titkos szeretők ne lehessenek! Sziveskedjék lakezimét átadni uram! Egy fél óra múlva ott lesznek segédeim és holnap nyolcz órakor reggel majd bővebb alkalmunk lesz egymással megismerkedni.

Az ember azt hinné, hogy ilyen számító, zsarnok és alacsony kalmár lélek a minő Daróczy ur volt, sohse tanult életében semmi nemeset, legalább olyat nem a mi egy kis lovagias szellemet, vagy bátorságot feltételez — például a pisztolyt kezelni, vagy a kardot forgatni. Pedig hát a tapasztalás az ellenkezőt bizonyítja, legalább Daróczy ur ugy a' pisztolyt kezeléshez mint a kard forgatáshoz mesterileg értett.

A szép Erzsit egykori jegyeseit keresztül lőtt szívvél vitték el másnap a párbaj színhelyéről.

Erzsinek most már se galambja, se virága, se szerető barátja nem volt többé; de azért elég különösen — csak egyetlen-egy napig viselt gyászt a holt szerető után.

A temetés után azonnal egy piros ruhát varratott magának és egy olyan ezíra kalapot vett hozzá, a melyről csak ugy lengett a sok köcsagtoll és esikpe.

Általában e naptól nem ismert többé Erzsire senki, még maga Daróczy ur sem, annyira megváltozott. Most már nem reszketett keze többé az étkezésnél és ha mégis összetört egy drága poharat — kacagott a káron. Anélkül, hogy engedélyt nyert volna rá férjétől — egy helyet — hat gerlét szerzett; az előszobából egész nap hangzott Daróczy ur fülébe kedves kacagásuk. A virággal se szerénykedett többé ugy mint az előtt, most nem egy eszerép rózsácskát vásárolt, de hetenként egész tárgonezával szállított számára a kertész, ugy hogy szobája mindig olyan volt mint egy viruló kert.

T Á R C Z A.

Emlékehez. . . .

Emlékehez hívebb vagyok,
Mint a nap az éghöz,
Ninesen annak éjszakája,
Változatlan fénynek árja
Főződik nevéhez.

Emlékehez hívebb vagyok,
Mint levél az ághoz,
Megtéphet az élet gondja,
Emléke hozzá van forrva
Életem fájához.

Akkor is ha örök álom
Ringatja el lelkem,
Porló szívem meg-megrezdül
Fájó édes emléketül,
Ott sem hagy el engem.

Jobb a hírénel.

Irta: J eskőné Szabó Matild.

Ha valaki tizennyolcz éves, szép mint az angyal és tüzesen dobogó szíve van, nem örömet lép az oltár elé egy olyan emberrel, a ki bátran apja lehetne; hátha még ez az ember egy fősvény, zsarnok is, a ki kétszer nézi meg a krajezárt mielőtt kiadná, hogy vajjon merő véletlenségből nem ragadt-e hozzá még egy második.

Pedig hát Daróczy ur a szép Erzsit férje ilyen ember volt.

Az esküvő előtt sok költségbe verte magát menyasszonya kedvéért, de minden egyes forintnál a mit kiadott, megfogadta, hogy ezt a rendkívüli kiadást mind felpanaszolja majd az új asszonykának.

Es ugy is tett. A hányszor csak együtt ült az asztalnál szép feleségével mindig elmondta előtte:

— Vigyázz, mert ez a drága abrosz a melyen eszel, az a néhez ezüstkanál melyet a kezébe tartasz és az a kényelmes szék a melyen ülsz mind az enyém! —

Lapunk mai száma hat oldalra terjed.

pénzügyigazgató, Beliczky Viktor kir. közjegyző, Hányi Győző kir. ügyész, Török János és Medveczky Sándor törvényszéki bírák, dr. Szabó Samu megyei főorvos, dr. Löcherer Tamás kórházi igazgató főorvos, Dr. Marikovsky István, kórházi másodorvos, Nagy Ferencz városi jegyző, és Barna Imre városi kapitány.

A menu kitűnő volt, s az ebéd a legjobb hangulat uralkodott. A második fogásnál felemelkedett Rosenauer József alezredes s a jelen voltak általános élénk figyelme mellett valódi szónoki hévvel mondta a következő lendületteljes tósztot, melyet magyarra fordítva lehetőségig hiven reprodukálunk:

„Uraim! Fogadják első sorban legszívélyesebb köszönetemet azért, hogy a tisztikar szerény, s az önök tiszteltetére rendezett ünnepi lakomájára szóló meghívást elfogadták. Üdvözlöm önöket, mint e város társadalmának képviselőit és üdvözlöm a tisztikar nevében, mint kedves vendégeinket, a legmelegebben s a legszívélyesebben. Kiváló örömről szolgál, hogy az igen tisztelt főispán ur is szerencsétlenül bennünket, egy, a jelen visítók közt valóban sok alkalmatlansággal járó utat téve meg, őszinte örömmel tölt el ez annyival inkább, mert a főispán ur valóban lovagias és megnyerő egyéniséggel úgy az összes polgári társadalmi körök szeretetét, becsülését és ragaszkodását nagy mértékben kiérdemelte, mint az egész tisztikar részéről a legmelegebb rokonszenvenek örvend.

Önök, igen tisztelt uraim, eddigelé még alig mulasztottak el egyetlen alkalmat is, hogy reánk barátsággal és szeretettel ne gondoltak, s rólunk meg ne emlékeztek volna: nekünk ellenben ritkán nyílik alkalmunk a tanúsított kitűnő vendégszeretetet megfelelő módon viszonzhatni. A mai ünnepi lakomára szóló meghívás tehát újabb kifejezője és tanujale kíván lenni ama jóakarathoz, mely e részben a tisztikart eltölti, és bizonyossága annak, hogy mily nagy súlyt fektetünk az önökkel mindnyájokkal való állandó benső és őszinte jó viszonyra és teljes egyetértésre. Sajnos, a rendelkezésünkre álló helyiségek sokkal szűkebbek, hogy sem mindazokat befogadhassuk, kik irányunkban hasonló jóindulattal és ragaszkodással viselkednek, s a kiket mi époló szívesen látnánk vendégeinkül, mint önöket. E részben azonban, mint igen sok más tekintetben, a jóakarathoz kell, hogy pótolja a tettet. Hogy pedig bennünket a kölesönös becsülés szilárd hite állandóan egyesítsen, hogy az a meggyőződés, mely szerint csupán a kölesönös becsülésen alapuló társas érintkezés képes az összetartozás erkölcsi érzetét közös magasabb célok elérésére fejleszteni, bennünk mindinkább meggyökerezzen: az önök egészségére üritem poharamat, eme tiszta szívből fakadó kiáltással: Éljen!”

A lecsillapult lelkes éljenzés után Hámos László főispán mondott nagy tetszéssel fogadott sikerült felköszöntőt, melyben a katonaság és a polgárság között fennálló szép egyetértésről az elismerés meleg hangján emlékezve meg, éltette a helybeli tűzértegető derék tisztikarát, s annak élén Rosenauer alezredest. Majd Bornemisza László alispán tőle megszokott szónoki hévvel előadott szép tószttal jellemezte azt az őszhangot, mely a királyban mint a legelső magyar emberben és legfőbb hadurban megnyilatkozik, s kívánta, hogy a hadsereg körében ez a példa eszményül szolgáljon és minél szélesebb körben elterjedjen. Kubinyi Aladár törvényszéki elnök sikerült felköszöntőben méltatta a hadsereg s a polgári elem fuzióját, melyet legszerencsésebbnek tart a fuziók korszakában. Szabó György az ő jóízű humorával szintén a katonaság és polgárság közötti egyetértést ilusztrálta példákkal. Erre üritette poharát. Végül Török János a kaszinó nevében lelkes szavakkal üdvözölte a

tisztikart. — A diszes társaság a legvigabb hangulatban maradt együtt az esti órákig.

A temetők közös ünnepe.

Válasz R. Pósa Lajos urnak, mint a gömöri ref. lelkesi értekezlet aljegyzőjének.

A múlt év folyamán olvastam a „Természettudományi-Közlöny“ egyik füzetéből, hogy egy vállalkozó arra használta fel az állatvilág bizonyára legtekélyesebb szervezett fajtát, hogy a szarv alaku s egy szál belül állatkákat betanította, hogy azok parancsszóra egymásba bujva sokaságukhoz mért csövet képeztek s amikor egy fűtly szóra az első a folyóba dugta fejét, az egy testtő fonódott állatesoport kigyó módjára vicskándozott ide s tova a levegőben, szivattyúként lövelvén magából a vizet a nagy szárazság miatt kopárrá vált rétre, így segített baján az élelmes atyi.

Sok egyebet igen, de azt még sem tételiztem volna fel, hogy az embervilágban, a fennebb jelzett eszközöz hasonló eszköznek, világosabban szólva szócsőnek engedje magát felhasználni R. Pósa Lajos. Azt értem, s azt már csak aljegyzői tiszténél fogva is kötelessége volt tennie, hogy e b. lapok 54. számában közlött cikkemnek ama pontjaira reflectáljon, a melyekben én „A temetők közös ünnepe“ című közlemény tárgyában — vallomása szerint — ön által feltett jegyzőkönyv elleni határozott tiltakozásomnak kifejezést adtam volt. Azt is értem, hogy miért csak most, és már egy héttel is előbb nem tűnt fel a küzdőterem. De cikkének személyemet sértő pár kitételét csak úgy tudom megmagyarázni, hogy ön az ezekben foglalt nyilatkozatoknak alant as szócsőve csak, melyen más ömleszt ki epeparát. Kérem szíveskedjek kérdéses jegyzőkönyv elleni tiltakozásomat, máresak belátsi képessége jó érdekében is higgadtan elolvasni, s nem teszem fel, hogy talál abban csak egy igét is, mely mosdatlan szájra vallana, és amely önt a pénzért való mutogatás vakmerő vádjának kijelentésére feljogosítaná. Nos, így állván a dolog, a vándert első sorban azt illeti a felelősség, akinek nevében azzal illetett, annak azonban azt üzenem általa, hogy „aki a hazugságnak már egy ízben felém kiállott vádját be nem bizonyította, annak ez az állítása sem igaz. Másodsorban pedig felelősség terheli önt, kinek a vád neve alatt megjelent. Ha kegyed nem restelkedett a befeketítés ádáz munkájának bércezzé szegődni, nem az én becsülete szentélyébe benyulni: ne vegye személyeskedésnek, ha e vádat önnel szemben a leghatározottabban visszautasítom és annak képviselőjét aljas rágalmazónak tekintendem mindaddig, míg azt a nyilvánosság előtt be nem igazolja. A mi pedig a mosdatlan szájúságot illeti, kérdem komolyan! nem inkább ilyen-e az, ki fekélyszerű rágalmak után futkos s miután azokat — képlegesen szólva — megemésztette: palam et publice erengeti ki száján... Különbén pedig, nem azért nem áll ön velem szóba — mint betyékén írja, — hogy ezt önreputációja tiltja, hanem igenis azért, mert ezt önnek ott az „alma mater“ ama bizonyos földszinti helyiségében mondott fogadása értelmében tilos tennie. Ha pápi köntös alatt dobogó szívének jobb érzését teljesen megtagadná, csak akkor törhetne ön nyíltan ellenem, különben nem. Kérnem és figyelmeztetnem kell, hogy az ön által részemről kölesönösen várt kiméletre magát érdemtelenné tenni ne igyekezzék.

A mi pedig a jegyzőkönyv elleni tiltakozásomra vonatkozó állításait illeti, ezekre a következőkben válaszolok:

1. Ma is tiltakozom a jegyzőkönyv ellen, és pedig első sorban azért, mivel azon állításomat, hogy azt egy háromtagú bizottságnak kellett volna hitelesíteni, egyáltalában nem dönti meg elnök úrnak idézett eme nyilatkozatával: jót állók érte, hogy abbana jegyzőkönyvben semmi más nem fog benn foglaltatni, mint az értekezlet egyenes és világos határozata. Igen, elnök ur tette

ezt a nyilatkozatot is, csakhogy ez nem a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozott, hanem igenis akkor tétetett, amikor ön többszöri felhívás daczára is vonakodott a jegyzőkönyvet rögtön felvenni. Es nagyon természetesen, csak akkor lehetett és volt szó annak a radnóti parochián(?) később megirt jegyzőkönyvnek hitelesítéséről. Tehát megfordítva áll a dolog, és nem úgy, mint ön írja. Csudálom, hogy emlékező tehetsége ennyire eserbe hagyta, és csak sajnálni tudom, hogy az egyenes lelkiességgel össze nem fért elferdítési pestis, nyakatekert okoskodás már a Rimavölgy ama hírneves helyén is uralomra jut. Hiszen gondolatnak is nevetséges, hogy egy egyhangu felkiáltás és szavazás nélkül is kimondott elnöki határozat, főképp jelen kényes kérdésben, ugyanazon egyén által szentesítessék. Minthogy azonban ez a furesd dolog megtörtént, épen azért:

2. nem irhatom alá amaz axiomaszerű állítást sem jelen esetben, hogy amár hitelesített jegyzőkönyvért, az értekezlet, mint testület, felelős. No, de ezen állítást ön is feladja nyomban, a mikor kijelenti:

3. hogy a jegyzőkönyv ezélatos elferdítésének beigazolása esetén a lelkesi értekezlet öntől és az elnökségtől méltán komoly elégtételt követelhet magának. Én hát, mint a pápi értekezletnek egyik igénytelen tagja, a mikor ma is fentartom s illetékes helyről leendő felbírásra bebizonyítom, a jegyzőkönyvnek ezélatos elferdítésére vonatkozó állításomat, ez oknál fogva is — más komolyabb elégtételt nem szerezhetvén — tiltakozom a jegyzőkönyv ellen határozottan.

4. Cikkének arra a pasusára pedig, melyben a „R-H.“ 48 számában megjelent s nem hitelesített jegyzőkönyvi kivonatnak nem hamisságát erőlködik igazolni, az ott történt szerkesztői megjegyzés után, már felesleges reflectálni. Annýt azonban, már csak curiosumként is megjegyzek, hogy ha azt a: „ha akarom hiszem, ha nem akarom nem hiszem“ fajta okadatolást el is fogadom, hogy az ott említett oknál fogva, a „R-H.“-ban megjelent kivonat előbb: nov. 21-én külön lett hitelesítve, ez a körülmény, míg egyfelől a jegyzőkönyv hiányosságát bizonyító okok számát szaporítja, mert ebben arról említés nincsen, addig más felől, nagyon is sajátos színbén tünteti fel a jegyzőkönyv szerkesztőjét, a ki kérdéses jegyzőkönyvi kivonat megszerkesztésével egyidejűleg, itt egyházunk „Felsőbb Rendelete“ tárában mindössze 18 és 1/2 sort kitevő 5 pontocskát, papírra vetni már nem képes! Talán ide iktathatom refrain gyanánt: „Hát biz ez egy kissé furesd.“

Végül csak ennyit. Önnek azt a kijelentését, hogy „A temetők közös ünnepe“ kérdését nem fogja e b. lap és ehez hasonló más vidéki lap hasábjain tárgyalni, nagyon természetesen taládom, s hiszem, annak találja velem együtt e b. lap minden elfogulatlan olvasója. Miért? Nem azért, mintha a vidéki lapok — mint ön gondolja — valami szemeten szedett portékák volnának, s nem méltó eszközök az ön magasatos gondolatainak, szent eszméinek kifejezésére, nem is azért, mint frázisszerűleg odaveti — mintha a közérdeket becsületesen szolgáló vidéki lapokban a személyeskedés fegyvereivel szabados dolog hadonázni, a mint ön is ezt tenni megkísérlette, — hanem igenis azért mond ön bucsut e lapnak, mert ennek művelt ítéletét alkotni szerető közönsége előtt, azon az uton, melyre önök „A temetők közös ünnepe“ ügyét terelték, immár nem lehetne pironkodás nélkül megállni. Jelen lehetségszerű szereplése után ítélve pedig, úgy vagyok meggyőződve, hogy e b. lapok t. olvasói nem igen fognak R. Pósa Lajos letűnése miatt sajnálkozni s az igazság útját nála nélkül is mindenkor fel fogják tudni ismeri, azért hát csak vigye ön a szóban levő fontos egyházi ügyet bármilyen térer, s hiszem és vallom, hogy cikkekben mindenhol és mindenkor: „nascitur ridiculus mus“ . . .

Dusza János,
segéd-lelkész.

Törvényszéki csarnok.

Végtárgyalás. A helybeli kir. törvényszék, mint büntető bíróság az ügyészség indítványa folytán Tátrai

Az ablaknál se látta többé senki, nem volt már otthon ülő, hanem jött, ment, feltűnően eziezomázkodva egész napját a sétányon, mulató kertekben és bolti kirakatok előtt töltte.

Eleinte csak magányosan járt ezekre a sétákra, de rövid idő múlva egy nyalka huszár hadnagy csörtetett mellette.

Daróczy ur toporzékolt dühében, zsarnokoskodni, parancsolni akart, de nem használt semmit; az az engedelmes asszony, a ki eddig tédret fejet hajtott rendeletei előtt, most fittyet hányt minden parancsának. Sem szigor sem fenyegetés nem hajlította meg, határozott kemény maradt és semmi szóra nem hajtva, ment a maga útján.

... Egy este, midőn a bevégzett séta után huszárja egész a kapuig kísérté, Erzsi mind a két kezét oda nyújtá a nyalka hadnagnak, bucsuzásul és azt kérde tőle:

— Hogyha olyan nagyon szeret, mint a hogy mondja, meghozna-e értem egy kis áldozatot?

— Tegye próbára szerelmemet, a világ végére is elmegyek érte, — felelé a hadnagy.

— Jól van, hát készüljön a próbára! Azt akarom, hogy még ma éjjel szöktessen el.

A hadnagy az első pillanatban nem tudta, tréfál-e a szép asszony, vagy komolyan beszél.

— Ön holnap ugvis Bécsbe akar utazni, utazzék hát reggel helyett még ez este . . . mindjárt a legközelebbi vonattal.

— És kegyed szép asszony? — kérde a nyalka hadnagy kigyult tekintettel.

— Ön utitásra leszek. Ha akarja egy fél óra múlva a vasuti állomásnál találkozunk.

— — — — —
Erzsi csak egy uti ruhát vett magára s néhány sort vetett papírra Daróczy ur számára, azután sietett a vasutra hadnagya után.

Ez már lázasan várta és időközben mindenről gondoskodott. Azt mondta a kalauznak, hogy nászutra indul kis feleségével és ne adjon hozzájuk alkalmatlan társakat, hogy zavartalanul maradhassanak.

Erzsi pedig pompásan adta a nászutra menő feleséget. Megengedte ideiglenes férjének, hogy levegye gondör hajáról a kalapot. Kezéről lehuzza a keztyűt és kényelmesen helyezte el az ülésen. Azután ő maga huzta

be az ablak függőnyt és lebocsátotta a lámpa ellenzőt, hogy ne sértse szemüket az éles fény.

Mikor már ezen az előkészületen tustek, akkor a szép huszár Erzsi mellé ült és megakartá esókolni a kedves asszony kezét.

— Hohó várjunk csak egy kicsit! — Ez a kézesök még nem megy olyan hamar, először egy kis érdemet kell rá szerelni; de ha megígéri, hogy szépen szót fogad és megteszi a mit kívánok, akkor én is igérem, hogy holnap reggel ha majd célznál leszünk, nem csak kezemet, de arezomat is megcsókolhatja.

— Még egy próba? — kérde a hadnagy vidáman, — hadd essem hát rajta túl szaporán!

— Böven ellátta-e magát szívarral az utra? — kérde az asszonyka mosolyogva.

A hadnagy ép oly mosolygósan vette elő tömött szívtartárcsáját.

— Nos tehát akkor gnyjtsen rá és üljön velem szembe amoda a tulsó sarokba; ha az egyik szívtart elszívta, vegyen elő ismét egy másikat és mulasson akként mindaddig, a míg csak a kalauz fel nem nyitja szakaszunk ajtaját és azt nem mondja, hogy célznál vagyunk. . . . Beszélgetnünk nem szükséges, nekem elég szórakozást fog nyújtani az égő szívar tüzésnek nézése.

A hadnagy még csak egy futó percizig se gondolkozott, de a meggyújtott szívarral azonnal átvette magát a tulsó sarokba. Ismerte már ő az asszonyokat nagyon jól és tudta, hogy a ki sokat akar tőlük nyerni, annak mindennek előtt ellenmondás nélkül kell teljesítenie apró szeszélyeiket.

A szívar tehát fogyott, egy a másik után. A két utitárs közül egyik sem szólt semmit egész éjjel és azért mégis igen jól mulattak. A szép asszony folyton a szívar tüzebe nézett, a hadnagy pedig számította az órákat, a melyek egyre közelebb hozták az édes jutalomhoz. Végre megvirradt . . . célznál voltak! . . .

Mind a ketten felugortak helyeikről; a hadnagy félre dobta a félig szívott utolsó szívert és várta, hogy mit cselekszik most majd a szép asszony . . .

Ez pedig csakugyan oda lépett hozzá és mind a két karját vállá köré fűzte.

— Mielőtt elbuesuznánk, egy vallomást akarok önnek tenni kedves barátom, — mondá szép szemét a

nyalka hadnagy arezára emelve. — Lásza én most szökevény vagyok, megszórtam attól az embertől, a kit azért gyűlöltem meg, mert mindent megölt környezetemben a mit csak szerettem. Hogy alapos oka legyen a válasra, a hűtlenség látszatába kevertem magam: fogadja halámat azért a nagy szolgáltatást a mit nekem tett és bocssáson meg egy boldogtalan asszonynak a miért csak eszközül használta! —

A nyalka hadnagy e szavak után két lágy kéz ölelését és egy édes esókot érzett ajakán, azután a szép asszony eltűnt előle, még pedig őszinte fájdalomra eltűnt örökre! . . .

Azzal az édes esókkal együtt két forró köny is gördült esillogó szeméből a vitéz arezára, — ez a két köny pedig azt a könnyű véru fiut minden ékes szónál jobban meggyőzte a szép asszony boldogtalanságáról . . .

Akár milyen hihetetlennek látszik is, ettől a percztől fogva komolyan bele szeretett és esztendőig kutatta nyomát kitarító hűséggel, mikor végre belátta, hogy a szép asszony soha sem akar vele találkozni többé, egy élet-halálra szóló párbajt provokált és elesett benne . . .

Erzsi pedig letelepedett egy csendes városkába és a mint törvényesen elvált férjétől, újra felölté az egy napig viselt gyász ruháit és le se vetette többé, de örökre gyászolta holt szeretőjét . . .

Hanem azért az emberek még se hittek neki. Kifürkészték multját, részletesen ismertették mindenfelé a hadnagygyali szokását . . . A hadnagy persze egész ártatlanul mindenütt ehondda Erzsi védelmére, hogy ő az egész utazási éjen azt szívarozott, a szép asszony meg szemben ült vele és szívarja tüztét nézte.

No hiszen, pompás védelem ha-ha-ha!

A szép Erzsi erényében mai napig sem hisz senki és veszedelmes kaczer hírében áll. A városkában a hol lakik, minden gondos anyá felti tőle felnőtű fiát — és minden feleség ledér hajlamú férjét. Azt mondják róla, hogy még a fekete ruhát is csak számításból hordja, mert minden szín között a fekete áll legjobban ígéző arcához.

Ő pedig szegényke jól tudja, hogy elítélik, megvetik, nem szereti senki és ő azért még sem panaszkodik. Van gerléje, virága és egy imakönyve a melyből szorgalmasan imádkozik megholt kedveséért.

János dobsinai lakost szándékos emberölés büntetével és lopás vétségével vádolt. A nevezett, — ki Krausz János kocsisa volt — mult évi okt. 10-éngazdasszonyával összetűzött, s a lárma előjövő Krausz a vádlott Tátraít. miután az a kiutasításra nem hallgatott, fejszével a kezében kergetni kezdte, mire a kocsis Tátraí az ajtó előtt levő dorongot megragadva, azzal úgy fejbe ütötte gazdáját Krauszt, hogy az nyomban meghalt a szenvedett feltétlenül halálos sérülés következtében. A vádlott az előzetes vizsgálat során beismerte azt is, hogy a gazdája csürjéből egy idegen tulajdont képező tarisznyát elloptott s annak tartalmát felhasználta. Ezek miatt emeltetett a vád s az ügyben Török János elnöklete alatt f. hó 12-ikén tartott meg a végtárgyalás. A vádhatóságot Szeredinszky kir. alügyész képviselte, a védelmet Strausz József dr. vitte. A tárgyalás során felmerült adatok tekintetbe vételével s a védő alapos jogi fejtegetései után a törvényszék a vádlottat halált okozó súlyos testi sértés büntetében mondotta ki bűnösnek s négy évig tartó fegyházra ítélte.

A rimaszombati kir. törvényszék büntető osztályánál a jövő hét folyamán következő bűnügyek vétetnek nyilvános tárgyalás alá. És pedig:

- Szerdán január 25-én:
1. Michel Mihályné ellen súlyos testi sértés miatt indított fenytő ügy.
 2. Béres Gyula ellen magánlak sértés czimén folytatba tett bűnügy.
 3. Rabies Gusztávné ellen lopás büntette miatt indított fenytő ügy.
 4. Felsőbb bírósági ítélet hirdetések.

Csütörtökön január 26-án.

1. Orgazdasággal vádolt Urljár Pál elleni ügy.
2. Szándékos emberöléssel vádolt Drugda János bűnügye.
3. Gál István ellen összbüntetés kiszabása.
4. Harmad bírósági ítéletek kihirdetése.

Az idei fősorozás.

Kezdetét veszi a sorozás Rimaszombat rend. tanácsu városban márczius 15-én, következőleg: Márczius 15., 16., 17., 18., 19., és 20-án soroz a rimaszombati főszolgabírói sorozó járás, mely állit I. k. o. 265, II. k. o. 175, III. k. o. 130, összesen 570 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Okolicsányi Gáspár és Samarjai János, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. Márczius 21-én soroz Rimaszombat város, mely állit I. k. o. 50, II. k. o. 15, III. k. o. 18, összesen 83 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagol.: Institoris Endre és Nagy Ferencz, p. orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. — Márczius 22. 23. 24. 27 és 28-án soroz a rimaszécsi főszolgabírói járás. Állit I. k. o. 280, II. k. o. 207, III. k. o. 169, összesen 565 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Madarassy Gyula és Hámos Aladár, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. — Ápril 4. 5. 6. 7. és 8-ik napjain soroz a tornallyai járás, mely állit I. k. o. 310, II. k. o. 207, III. k. o. 149, összesen 666 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Szentmiklóssy István és Hámos Árpád, polg. orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. — Ápril 10. soroz Jolsva r. t. város. Állit I. k. o. 35, II. k. o. 12, III. k. o. 10, összesen 57 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Neográdi Lajos és Czibur Imre, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. — Ápril 11. 12. 13. 14. és 15-én soroz a nagy-rőcei főszolgabírói járás, mely állit I. k. o. 300, II. k. o. 210, III. k. o. 152, összesen 672 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Heinzelmann Alfréd és Podraezki Endre, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos. — Ápril 17-én soroz Nagy-Rőce r. t. város, mely állit I. k. o. 21, II. k. o. 10, III. k. o. 17, összesen 48 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Mihalik Dezső és Perjessy László, polgári orvos dr. Szabó Samu, m. főorvos. — Ápril 19-én soroz Dobsina r. t. város, mely állit I. k. o. 82, II. k. o. 43, III. k. o. 45, összesen 170 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Szontagh Boldizsár és Sárkány Miksa, polgári orvos Maurer Arthur vármegyei tbli főorvos. — Ápril 21-én soroz Rozsnyó város. Állit I. k. o. 37, II. k. o. 27, III. k. o. 24, összesen 88 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Nehrer Mátyás és Markó J. Imre, polg. orvos dr. Maurer Arthur vármegyei tiszteletbeli főorvos. — Ápril 22., 24., 25., 26. és 27-én soroz a rozsnyói főszolgabírói sorozó járás, mely állit I. k. o. 255, II. k. o. 190, III. k. o. 179, összesen 624 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Szontagh József és Matolay Bertalan m. biz. tagok, polg. orvos dr. Maurer Arthur vm. tbli főorvos. — A sorozás mindenütt az ujoneozási előmunkálatok tüzetes megvizsgálásával veszi kezdetét. Ézután következik az állítás a lajstromkönyv sorszáma szerint, a midőn a bejelentett igény-jogosultsága tekintetében beadott felszólamlások szintén elintézésben részesíttetnek, megvizsgálatnak a póttartalék és honvéd nyilvántartásból czim vesztés folytán állíttatni rendelt hadkötelesek vagy ezeknek megvizsgálandó hozzátartozóik és mindezek után bezáratik a sorozási eljárás és elkészíttetik az állítás eredményéről szóló kimutatás. Az alispánnak történhető akadályoztatása esetén helyettes elnökül Dobsinára, Rozsnyóra és Rimaszombatba Lukács Géza vmegyei tbli főjegyző, Jolsvára és Nagy-Rőcére Mihalik Dezső és Tornallyára Tornallyay Zoltán vm. biz. tagok küldetnek ki.

Helybeli hírek.

— **Mikszáth Kálmán**: elsőrangú elbeszélő írónkat a rimaszombati ev. egyház javára márczius 4-én tartandó hangversenyre sikerült a rendezőbizottságnak egy felolvasásra megnyerni. „Annnyira obajtom — írja — a felmenetelt, hogy arról lemondani nem akarok. Nekem magamnak lesz az örömapom, mikor volt tanáraitam megláthatom még egyszer színről-színre. A várost, a melylyel örök kontektusban vagyok phantasiámban, emlékeimben, de soha azóta nem láttam.“ Immár tehát 30 éve annak, hogy a helybeli egyesült prot. gymnásiumból a hat osztály befejezésével távozott a jeles tehetségű ifju. Kevesen hitték, hogy Mikszáth — a múza homlokán csökölve őt — egykor a halhatatlank közt helyet foglaljon. A gymnásiumnak eme méltó büszkesége e szerint eljő, hogy fölelevenítse ifjúkori emlékeit itt a Rima partján, hol gyakran írónnal kezében el-elábrándozni láttuk. „Akkor — írja tovább — egész határozottsággal álllok rendelkezésekre azzal az örömmel és készséggel Batyiba, mintha hazamennék két öreg szülémet megnézni.“ Egy egész uj nemzedék foglalta el azóta a tért. Alig ismer a mai Rimaszombatra, melynek egészen uj képe, uj társadalma van. Társadalmunk fiatalabb kiváló tagjai közül osztály- és tanulótársai voltak: Kubinyi Aladár, Lengyel György, Bodon József, Institoris Endre, id. Badiny Gyula, Nagy Ferencz, Lengyel Samu, Hennyey Kálmán, Huszth Lajos, Szabó Károly, Kern Adolf, Szűgyi Zsigmond, majd Szakall Vince, Hubay Miklós, Széplaky Lajos, Benyó Béla, stb. a megyebeliek közül: Terray Gyula, István és Béla, Csabay Pál, Mihalik Dezső, Borsódy József, Ragályi Kálmán, Szentpétery József stb. A viszontlátás — azt hisszük — örömdetes lesz.

Városi képviselők Rimaszombatban. Az 1893. évi január hó 5-én Rimaszombatban tartott városi képviselő-testületi közgyűlés jegyzőkönyvének hiteles kimutatása szerint a mult 1892-ik év december hó 19-én megválasztott, az igazoló választmány által f. évi január hó 3-án tartott ülésben felvett jegyzőkönyv alapján igazolt városi képviselők a következők: és pedig: Az első kerületből: Szabó József kozma, Lőrinczy György, id. Róth Lajos, Éva János, Varga Lajos, Szabó János kriston. id. Lengyel Pál, Lévai István, — A második kerületből: Dr. Löcherer Tamás, Kalla Mihály, Abonyi Pál, Ethel Károly, Zachar Gusztáv, Baksay István, Jaczko Pál. Szabó Károly rendes tagok, a f. évi január hó 1 től számítandó 6 évi jogosultsággal a képviselők névjegyzékébe bevezetettnek. — Ez alkalomból a közgyűlési jegyzőkönyvben ki van tüntetve, hogy a képviselő testületnek, az 1889-ik évben tartott és igazolt képviselő választás eredménye szerint tagjai: Barányi Gusztáv, Barna Imre, Brones István, id. Csapó János, ifj. Csapó János, Glaufr Pál, Kovács Zsigmond, Soós Ferencz ács, Soós Ferencz timár, Terhes Pál, Törköly József, Török János. Legtöbb adófizetési jogezimen: Ádám Markusz, Baksay József, Beliczky Viktor, dr. Zehery István mint özv. Bernát Gyuláné megbizottja, Ecséghy Ferencz, Engel Adolf, Farkas Abrahám, Farkas Zoltán, id. Gaskó János, Gróó Vilmos mint a gömörmegei nép- és iparbank megbizottja, Hamaliár Károly, Hennyei Kálmán, Horváth János, Hollósy József, Lengyel Sámuel mint özv. Jánosdeák Andrásné megbizottja, Marton János, Mészáros Bálint, Molnár József, Bodor István mint az ev. ref. egyház megbizottja, Samarjay János, Szöllösi István mint özv. Soós Mihályné megbizottja, Stolez Márton, Schweitzer Dávid mint neje megbizottja, ifj. Süteő István, Dr. Szabó Samu mint a Takarékpénztár megbizottja, Veisz Károly, Dr. Veres Samu, és amennyiben Ethel Károly ki ugvis mint választott, ugvis mint legtöbb adó fizető tagja lett a képviselő testületnek, választott minősége mellett nyilatkozott, a helyette behívott legtöbb adófizető Kemény Bertalan.

Meghívó. A gömörmegei díjnoksegélyző egyesület, alaptökejének gyarapítására. Rimaszombatban, 1893. február hó 1-én a „Három Rőzsa“ nagytermében hangverseny rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja az egyesület nevében Lukács Géza, elnök, Rónay Gyula, alelnök, Mihályi Lajos, jegyző. Kezdeté este 8 órakor. Helyárok személyenként: Oldal- és körszék 1 frt. I-ső rendű zártszék 80 kr. II-od rendű zártszék 60 kr. Állóhely 40 kr. Deák- és katonajegy 30 kr. Karzatjegy 30. Jegyek előre válthatók özv. Miskolczy Istvánné czukrászdájában. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtnak s hirlapilag nyugtáztatnak. — Músor. 1. „Veteránok.“ Szentirmay Elemértől. Előadja a rimaszombati dalárda. 2. Alkalmi költemény. Szaválja szerző: Mihályi Lajos. 3. „Die klagende Nachtigall.“ Lyrische Fantasie D. Krugtól. Zongorán előadja: Soós Irén k. a. 4. Felolvasás. Tartja Szeless Ödön. 5. Magyar népdalok, énekl. Rábely Katica k. a. 6. Népdal-egyveleg. Zongorán előadja: Glósz Aranka k. a. 7. Magyar népdalok. Tilinkón játsza, hegedű kísérettel: Dessewffy Gizella k. a. A hangversenyt táncmultság követi.

Az ipartestület bálja. Folyó hó 15-én tartotta meg az ipartestület bálját. A bála nyai emelvényn *Smegner Károlyné* úrnő foglalt helyet, nyájas mosolylyal fogadva a tisztelgőket, jóleső örömmel nézve a lejtő fiatal-ságot, mely vidáman s gondtalanul élvezte az esznyújtotta nemes élvezet és örömeket. A bál nem volt eléggé látogatott, távollétével éppen az iparosság zöme tündöklött legjobban. Szinte érthetetlen az a jelenség. Hogy várhatnak önök iparos uraimék másoktól érdeklődést, vendégeket, ha éppen önmaguk sem tudják saját érdekeiket kellőképen képviselni? A mulatság mindennek dacára eléggé sikerült; a legjobb hangulat uralta a kedélyeket, egészen a hajnali órákig. A tiszta jövedelem 70 frt.

Egy jól sikerült estelyt rendezett vasárnap este (f. hó 15-én) Benyó Béla vaskereskedő, városunk egyik köztiszteletben álló polgára. A 30—35 teríték asztalnál jó barátai s tisztelői foglaltak helyet, kedélyes, tréfás tórsztozás között s hatása alatt fogyasztva a dúsán megrakott asztal ételeit és a valódi hamisítatlan, jókedvre derítő, biborba hajló, gyöngyöző almagyi nedűt. A társaság egy része — a jókedvű házigazda nagy meglepetésére egyszer csak eltűnt — az ipartestület báljába is átment egy rövidke időre, honnan ismét visszatérve s így a meglepett házigazdát megörvendeztetve, — az egész társaság fokozódott jó kedvvel folytatta a megszakított mulatságot. A dallásnak, tórsztozásnak, ropogós csárdá-

soknak — no meg a halottaiból felhamadott „stejrisnek“ — csak a küszöbre jelentkező hajnal vetett véget.

A rimaszombati polgári olvasóköri bálja igen fényesnek ígérkezik. Annak erkölcsi és anyagi sikerére nézve teljes biztosítékot nyújt előre is az, hogy a bála nyai tisztságra a rendezőségnek Lokesinszky Endréné urnőt, a bálrendezésé elnökeül pedig Dráskóczy László főszolgabírórt sikerült megnyernie.

„Kandalló mellett“ czim alatt adott ki Paál Gyula tehetséges fiatal írónk egy kötet elbeszélést, melynek nagyobb része a fővárosi lapokban már megjelent. A kötetet igen esinos illusztrációk ékesítik, s nyomdai kiállítása is becsületére válik a helybeli Náray-féle sajtónak. A könyv — melynek kritikai méltatására legközelebb még visszatérünk — megrendelhető a szerzőnél példányonként fizve 80 kr., diszkótésben 1 frt 20 kré.

— **A hangverseny**, melyet a helybeli ág. ev. egyház javára egy bizottság rendez, márczius 4-én lesz megtartva. Ez alkalommal igen érdekes fölolvast fog Mikszáth Kálmán, jeles írónk tartani. Kiváló egyénisége emelni fogja az estély értékét. Gondoskodva van egyéb-iránt, hogy művészi színvonalon álló erők közreműködése által biztosítva legyen az erkölcsi siker. Mihelyt a bizottság a műsort végleg megállapítja, tájékozásl azonnal közölni fogjuk.

— **Tartós telünk van.** Nov. 25-től, midőn az első hó leesett vidékünkön, mondhatjuk allandónak. Mert hogy decz 15-től csak ötször emelkedett a hőmérő a 0 fölé egy-két fokkal kevésbé enyhének, sőt miután káracsony másod napján meg épen — 22, 0°-ra hágott a hideg, igen szigorúnak bizonyult. Azóta pedig e hó 3—5-ét kivéve, folyvást a fagypont alatt áll a hőmérő. Legnagyobb hideg volt ez utóbbi időszakban (jan. 13.) — 20, 0°; legenyhébb (4-én) 2, 0°, összehasonlítom az 1891/2-i téllal csak egyetlenegyszer volt (jan. 24) — 20 r. fok hidegünk s a tél decz. 16-tól márcz 10-ig tehát 85 napig tartott, holott a mostani télnek ez az 55-ik napja. Pedig várhatjuk, hogy nem tavaszodik korán. A barometer még decemberben a 750 m. m. fölé is emelkedett, e hóban a 730—749 közt ingadozik. Decemberben 10 derült napunk volt, ez évben még csak kétszer láttuk a napot. A szürke ég mindezáltal kevés csapadékot ad, összesen 20 m.m-t; ehhez is a tegnapielőtti havazás 8, s m m.-vel járult. Légáram ritkán lebbenti meg az atmoszférát; alig gyenge szélnek nevezhető a változó fuvalom. Csak készítsünk — ha nem volna — elegendő fát és sz-net, hogy tovább is jó ideig melegessük a tartós hidegtől dermedt tagjainkat.

Kimutatás a rimaszombati kir. járásbíróság 1892. évi ügyforgalma: — I. Polgári beadvány 1891. évről elintézetlen maradt 50, 1892-ben érkezett 4447, elintéztetett 4471, maradt elintézetlen szám 26; — II. Bűnvádi beadvány 1891. évről elintézetlen maradt 2, 1892. évben érkezett 2026, elintéztetett 2028 szám; — III. Sommás per 1891. évről folyamatban maradt 187, 1892. évben érkezett 519, ebből befejeztetett 559, maradt folyamatban 147 per; — IV. Vétések és kihágások 1891. évről folyamatban maradt 161, 1892. évben érkezett 432, ebből befejeztetett 510, folyamatban maradt 83; — V. Hagyatéki ügy 1891. évről folyamatban maradt 45, 1892. évben érkezett 189, befejeztetett 159, folyamatban maradt 75 hagyték. — VI. Kisebb polgári per 1891. évről folyamatban maradt 102, 1892. évben érkezett 369, ebből elintéztetett 376, folyamatban maradt 95 kisebb polgári peres ügy.

Egy katonaszökevény öngyilkossága. A helybeli tüzerűteg egy köztüzére, Klácek János a honvágytól meglepve január hó 4-én szökött meg Rimaszombatból. A honvágytól kergetett szerenésellen sokáig bolyonghatott és valószínűleg a katonaszökevényekkel szemben alkalmazott szigorú büntetés előli félelmében követhette el óriási lélekerejére valló öngyilkosságát. E hó 11-én a cserenacsényi erdőben rendezett vadászat alkalmával, a hajtók bukkantak rá a térdeplő helyzetben felakasztottra. — A esontta fagyott szerenésellen öngyilkost még az nap szállították a katonai kórházba, hol felbontozták. A következő napon temették el katonai pompával, a helybeli tisztikar számos tagjának jelenlétében.

A dinamit. Még nem okult eléggé Vineze Ignác füleki legény azon a sok szerenéselenségen, melyet a dinamit okozott. Egy kapszlit talált állítólag f. hó 14-én, s azt bevitte a meleg szobába s a kályha közelében játszott vele, a kapszli hirtelen felrobbant, s midkét keze fején az ujj percekét összezúzta. A helybeli kórházban ápolják.

Nyilvános számadás. A rimaszombati ált. ipartestület által a helybeli alsó fokú iparos tanoneziskola alapvagyónának s az ipartestületi alaptöke gyarapítása céljából f. hó 15-én tartott táncestély alkalmával a bevétel volt:

belépti díjakból	122 frt 80 kr.
felülfizetésekből	52 frt 40 kr.
egy társaság adománya . . .	5 frt 52 kr.
beküldött adományokból . .	8 frt — kr.

összesen : . 188 frt 72 kr.

kiadás:

zenész	50 frt — kr.
fűtés és világítás	15 frt 54 kr.
virágcsokor és szalagok . . .	14 frt 92 kr.
meghívók és táncrendek . . .	23 frt 50 kr.
napszám s vegyes	14 frt 76 kr.

összesen : . 118 frt 72 kr.

maradvány : . 70 frt — kr.

Felülfizettek: Smegner Károlyné 25 frtot, a „Gömör“ szerkesztősége 3 frtot, Lőkovies Lipót 2 frt 20 krt, id. Szabó József (kozma) 2 frtot, Hollósy József 1 frt 60 krt, Nagy Ferencz, Institoris Endre, Baksay István 1 frt 20—1 frt 20 krt; beküldöttek Kovács Zsigmond 2 frtot, Zachar Gusztáv, Vikoukal Henrik, Dr. Marikovszky István, Marikovszky Géza, Terhes Pál, Lengyel Samu, 1—1 frtot; felülfizettek: Smegner Károly, Soós Gyula, 60—60 krt; Soós Ferenczné, Rónay Gyula, Bodor László, Simko Endre, Amczháizer K. Ujj Gergely, Lóska János, Hlozek János, Tóth Árpád, ifj. Lakatos István, 40—40 kr; özv. Mindszenty B.-né, Jakovetz A. Lőrinczy Gy. Dr. Löcherer T. Rábely M. Éva J. Stolez Zs. Tóth J. id. Bodzássy J. Banyák J. Czako J. Gombkötő A. ifj. Kandra J. Sándor F. Bödi J. Szabó K. Percz Béla, Dávid A. Papusák M. Profét J.-né, Eszényi Gy. Dr.

Kármán A. E. Szabó J. (mészáros) ifj. Török J. Liptay A. Dániel F. id. Lévy I. Löcherer Gy. Manczel J. Zavaezky E. 20—20 krt. ismeretlen nevű 19 belépő 20—20 krt. Összesen: 60 frt 40 kr. — Midőn a szíves felülízetőknek testületünk nevében őszinte köszönetet mondunk, el nem mulaszthatjuk kiváltképen mélyen tisztelt házi asszonyunk Smegner Károlyné asszonynak e helyen is hálás köszönetünket fejezni ki azon szíves fáradozásáért s anyagi sikerét előmozdítani igyekezett. — A rimaszombati ált. ipartestület nevében: Szabó József, elnök. Rónay Gyula, jegyző.

Magyar Történelmi Életrajzok. A Magyar Történelmi Társulat e jeles vállalatát ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az életrajzok díszes illusztrációkkal ellátottak, melyek által a nagy közönség, nők és ifjak által egyaránt élvezhető alakban vannak írva, s díszbe kötve úgy a szalon asztalának, mint a házi könyvtárának ékességére válik és szerfelett alkalmas arra is, hogy a serdülő ifjuság hazánk múltjának díszes és teljes nagy alakjain, azok példáján hazafiságra, komoly törekvésekre buzduljon. — Az utolsó években az Életrajzok közül következők jelentek meg: *Hunyady Mátyás* Fraknoi Vilmostól. Ára 4 frt, 80 kr. *Amateur* félbörkötésben 6 frt 40 kr. *Bethlen Gábor* Gindely Antal s Acsády Ignáciától. Ára füzve 3 frt 60 kr., kötve 5 frt. *Mária Terézia* Marezali Henrikától. Ára füzve 4 frt, kötve 5 frt 60 kr. *Nagy Lajos* Pör Antaltól. Ára füzve 8 frt, kötve 11 frt. *Kovács Gyula* Szádeczky Lajostól. Ára füzve 1 frt 60 kr., kötve 3 frt. *II. Rákóczy György* Szilágyi Sándortól. Ára füzve 2 frt 40 kr., kötve 4 frt. Megrendelhetők Ráth Móránál, bármely hazai könyvkereskedés útján.

Felelős szerkesztő: Lőrinczy György.

Magán-hirdetések.

Birtok-eladás.

Majom község határában, Rimaszombattól 7 kilométernyire fekvő **800 holdas birtok**, melyből 158 hold szántó, 2 hold kert, 33 hold rét, 37 hold legelő és 570 hold erdő, megfelelő gazdasági épületekkel eladó. Venni szándékozók szíveskedjenek **Junkert Mátyáshoz, Budapest, Papnövelde utca 6. szám** fordulni, kitől bővebb felvilágosítás nyerhető.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Meghívás

A NAGY-RŐCZEI KÖLCSONÖS SEGÉLY-SZÖVETKEZET folyó évi február hó 2-án délutáni 2 órakor tulajdon helyiségében megtartandó **rendes közgyűlésre.**

Tárgysorozat:

1. Elnök választása ad hoc.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelőbizottsági jelentés.
4. Az 1892. évi mérleg beterjesztése, jóváhagyása és a felmentvény megszavazása.
5. Az osztalék megszavazása.
6. Igazgatósági elnök, helyettes elnök és egy igazgatósági tag választása.
7. A felügyelő-bizottság választása.
8. A tisztviselők jutalmazása.
9. Egyéb az alapszabályokban kitüntetett ügyek elintézése.

Nagy-Rőczen, 1893. évi január hó 10-én.

2—3 **Az igazgatóság.**

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Csokrok.

Tisztelettel hozom mindazoknak szíves tudomására, a kiknek **báli-, lakodalmi-, eljegyzési-, nev- és születésnap-** vagy egyéb alkalomra bármilyen alakú, nagyságú és árú

alkalmi csokrokra

szükségük van, forduljanak alólíróthoz, hol ilyeket — nem úgy mint a bárhonnét drága pénzen hozatottak: megfagyva és elhervadva — hanem teljesen fagymentesen, friss és üde állapotban a legdivatosabb tartályokban (Manchette) foglalva, jutányos áron szerezhetik meg, ha azt **hat nappal előre** megrendelik.

Vidéki megrendelések az előre meghatározott ár utánvétele mellett pontosan eszközöltetnek.

Rimaszombat, 1893. január 15.

1—2 **WIKOUKAL HENRIK,**
városi műkertész.

3—*

Hirdetmény.

Alólírott **nyustyai égetett mész kezelőség** tisztelettel hozza a nagyérdemű közönség, valamint az építők és építetőknek is becses tudomására, miszerint a nyustyai **vasuti állomás közvetlen közelében levő** s folytonosan működő **kör-mészégető kemencéjükből** kikerülő **I. osztályú égetett mész** nagyban (waggon számra), ugyancsak kicsinyben is a legpontosabb kiszolgáltatást mellett az alábbi áron folyton kapható:

Loco Nyustya vasuti állomás, waggonba rakva:

50 métermázsáig à m/m = 95 krajczár.

50—100 métermázsáig à m/m = 90 krajczár.

100 métermázsáig, vagyis egy teljes waggonrakomány és azontul . . . à m/m = 85 krajczár.

☛ **A mész megrendelhető és szállítható az év bármely szakában.** ☛

Égetett mész kezelőség Nyustyán.

Megrendelések Rimaszombatban **Jakovetz Alajos** urnál is eszközölhetők.

NARANCS. CZITROM.

Meszinaí narancs édes	1 frt 50 kr.	5 kilós postacsomag
Jaffa óriási narancs	1 frt 50 kr.	
Czitrom, szép tartós	1 frt 30 kr.	
Maroni, római	1 frt 30 kr.	
Cardiol, olasz 5—6 rózsá	1 frt 20 kr.	
Alma, nemes fajok	1 frt 15 kr.	
1 kilo Datolya szép friss	— frt 70 kr.	5 kilós postacsomag
1 kilo Datolya franczia	1 frt 50 kr.	
1 kilo Malaga szőlő	1 frt 50 kr.	
1 kilo Szultán füge dobozokban	— frt 70 kr.	
1 kilo ezüztöltött görözi gyümölcs	1 frt 80 kr.	
1 kilo szalon bombon 1 frt 20 kr. = 1 frt 80 kr.		
1 kilo tea sütemény 1 frt 50 kr. = 2 frt — kr.		

Azonkívül különféle csokoládé, mogyoró, hordós, szmirnai, görözi- és füzer füge, princez mandola, ezüztöltött cédrus, mustár, szardínia, szárított gomba, házilag kezelt lekvár, aszalt szilva, dió, savanyított ngorka, torna stb.

Továbbá legfinomabb esemege-sajtok mint ementali, groji, strachino, imperial, roumadar valódi bosznia és imitált trappista sajtok, liptói és kárpáti juh-túró stb. legjobb minőségben és legjutányosabb áron szolgálok.

TEA. RUM.

Jamaika rum finom 1 liter	1 frt 80 kr.	1/4 kilóként
Jamaika rum igen finom 1 liter	2 frt 20 kr.	
Jamaika rum legfinomabb 1 liter	2 frt 50 kr.	
Brazíliai rum finom 1 liter	1 frt — kr.	
Brazíliai legfinomabb 1 liter	1 frt 30 kr.	
Finom cognak, borovicska, szilvórium és különféle legfinomabb liqueurek, mint chartrouse, vanília, citrom, rózsá, allasch, pünes és a nagyon kedvelt császárkörte Liqueur legjutányosabb áron.		
Császár keverék tea legfinomabb	2 frt — kr.	1/4 kilóként
Caravan melange tea legfinomabb	2 frt 50 kr.	
Pecco virág tea legfinomabb	2 frt 20 kr.	
Souchong tea finom	1 frt 25 kr.	

Az árak vegyesen is rendelhetők.

Vidékre mindent fagymentesen, ingyen csomagolva küld utánvét mellett

KOHN ADOLF,
esemege, déli gyümölcs és fűszer kereskedő,
Rimaszombat, János-utca.

Szállodai hirdetés

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönséget értesíteni, miszerint **Rimaszombatban a „Három Rózsa”** című első rangú **szállodat bérbe vettem** és 1893. évi január elsejétől fogva saját jó **magyar boraimat** és összes más italaimat mérem, — jó **magyar izlésű konyhát tartok** — ugyancsak szobáim berendezését a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam. Figyelmese és pontos kiszolgálásról gondoskodtam, a miért is a n. é. helyi és vidéki közönség becses pártfogásaért esedezem.

Kelt Rimaszombat, január 1.

Mély tisztelettel
GAZSA SAMU,
vendéglős.

3—3

Eladó ház.

Rimaszombatban a Szijjártó-utca 2. és 4. számok alatti ház

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos **Rajzinger János** mészáros mesterrel.

ENGEL ADOLF divatáruháza

RIMASZOMBAT, FÖTÉR 13.

A farsangi idényre

raktáromat, a helyben már előkészületben levő jelmez-estély és tánczvigalmakhoz alkalmazkodva, a legújabb **divatárukkal** u. m. crepe, voile de lán, mousseline, d'l Inde, atlasz, satein, **különféle selyemszövetek**, satein de lyon, satein mervelleux, brocát, pongee, selyem foulard, valamint még igen sok e helyen elő nem sorolható selyem gaze-szövetek, himzések és csipkével dúsan felszereltem, melynek szíves megtekintésére van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen meghívni.

Ez alkalommal tudatom egyszersmind a n. é. városi közönséggel, hogy kereskedésemben az eddig berendezett mintakészletet, mely körül igen gyakran történtek visszaélések, 1893. január 1-től teljesen felosztatom, ennél fogva tőlem helybeliek kivétel nélkül házhöz mintákat nem kapnak.

A midőn elhatározásomat ez uton juttatom a n. é. városi közönség szíves tudomására, kérem komoly jellegénél fogva figyelemmel kísérni, nehogy egy vagy más részről neheztelésre szolgáltatassak okot akkor, amikor valaki mintagyűjteményt kér és visszatartásztatik.

Vidékre mintákat bérmentve küldök!

A nagyérdemű közönséget újdonságaim megtekintésére ismételve felhívom és maradok azon kérelemmel, hogy b. bizalmukkal továbbra is kitüntetni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF, divatáru kereskedő.

Rimaszombat, főtér 13.

3—3

Tankötelezettség akadályai.

Ha valakinek keze ügyébe esik a lefolyt tanév tanügyi állapotáról szóló miniszteri jelentés, vegyen magának annyi fáradságot, s vessen egy mélyebb pillantást abba, fogja tapasztalni, hogy népoktatásügyünk a legkevésbé sincs a fejlődés azon állapotában, melyben sokan lenni gondolják, a szomorú valóra ébredve, bizonyára ki fog ábrándulni azon kedvező véleményéből, melyet a népoktatásügy állapotáról jóhiszeműleg alkotott magának. A jelentés tanulmányozása közben ugyanis meggyőződést szerez arról, hogy az 1868-iki népoktatási törvény ama paragrafusa, mely az elemi oktatást kötelezővé teszi egyaránt mindenkire, félig-meddig még most is csak írott malaszt, amennyiben néhány százezerre megy fel azon tankötelesek száma, kik egész éven át állandóan mulasztják az iskolát. Az egész országban talált iskolába nem járó tankötelesek eme feltűnő nagy számát, ha összehasonlítjuk megyénknek erre vonatkozó adataival, nem valami kedvező képet nyerünk.

Ki fog tűnni, hogy megyénk iskolába nem járó tankötelesei jelentékenyen fokozzák az egész országban talált állandóan mulasztó tankötelesek számát. vármegyénkben ugyanis a lefolyt tanévben az iskolába nem járó tankötelesek száma 4272-re emelkedett, mely magas szám az összes tankötelesek 14%-át teszi.

A tankötelezettség végrehajtásánál tapasztalt nehézségek okait ha kutatjuk, önkénytelenül is az 1868-iki népoktatási törvény ama paragrafusa tolul előnkbe, mely az iskoláztatást kötelezővé teszi mindenkire, de nem gondoskodik arról, hogy az elemi oktatás áldásaiban a társadalom azon rétege is részesülhessen, melynek egyedül az anyagi gondokkal való folytonos küzdelem jutott osztályrészül. Az ingyenes oktatásnak törvényes elrendelése biztosíthatja egyedül a tankötelezettség elvének teljes érvényre emelését. Egyébiránt a tankötelezettség fogalmaival is ellenkezik annak bizonyos anyagi feltételek teljesítésével járó kötelező volta. Az ingyenes oktatás kérdése azonban csakis az összes népoktatási intézetek államosítása által oldható meg, melynek megvalósítása a közel jövő leghumánusabb alkotása leendő, s kétségtelenül forduló pontot fog jelzeni az emberi művelődés történetében. Mert elvégre is a tökéletesedés felé törekvő emberiségnek be kell látnia, hogy mindazon akadályokat, melyek útját állják haladásának, megsemmisíteni az ő kötelessége, különben nem tölti be azt a magas szöves hivatást, melyet neki a legtökéletesebb lény kijelölt. Egyes népek már bele is fogtak abba az úttörő munkába, mely a közművelődés akadályait szétrombolni hivatva van. Így az északamerikai Egyesült Államokban, a valódi szabadság eme dicső

honában, melynek szabad levegője oly bűbajos vonzerőt gyakorol az idegenre, máris az ingyenes oktatás árasztja boldogító sugarait a népek millióira. Atyailag gondoskodik ugyanis a kormány ott az ifjú nemzedék szellemi kiképzetéséről, nemcsak ingyen oktatásban részesíti a fiatal eseményeket, hanem ezen felül még taneszközökkel és tanszerekkel látja el azokat.

Van is eredménye az Egyesült Államok ezen páratlan áldozatkészségének, mert hiszen jól tudjuk azt, hogy lakói a műveltség magas színvonalán állanak, vagyoni tekintetben pedig egyetlen egy nemzet sem versenyezhet velök.

Erősen hisszük azonban, legalább arra enged következtetni, hazánkban az egész vonalon megindult kulturmozgalom, miszerint azon eszmék, melyek e század folyamán oly termékeny talajra találtak nálunk, annak alkonyán betetőzést nyernek az ingyenes oktatásnak törvényes elrendelésében.

Addig azonban, míg ezen szebb jövő hajnala ránk fog virradni, addig míg a népoktatási intézetek államosításának kérdése annyira előre nem tolul, hogy megoldása előtt kitérni majd lehetetlen lesz, magának a társadalomnak kell saját jól felfogott érdekében is a tankötelezettség végrehajtásánál észlelt bajok gyökeres orvoslásához hozzáfogni. Amde mit tapasztalunk? Azt, hogy a társadalom arra hivatott tényezői keveset, vagy éppen semmit sem törődnek a tankötelezettség végrehajtásával.

Egyik főakadály a tankötelezettség pontos végrehajtásának a községi előjáróság tudatlanságából eredő közönyösség. Köztudomású dolog ugyanis, hogy a tankötelezettség végrehajtásával megbízott községi előjáróság, különösen kisebb falvakban, az értelmi képzettség alacsony színvonalán áll, ebből kifolyólag kieszenyes személyi tekintetek uralma alatt legtöbb esetben képtelen a tankötelezettségnek érvényt szerezni.

Azonban egyes iskolázékek is többnyire akadályozzák a tankötelezettség végrehajtását; tagjai ugyanis, főleg kisebb községekben, oly egyénekből kerülnek ki, kik fontos hivatásukkal járó kötelességek abc-jét sem ismerik.

Sokan vannak a tanítók között is, kik hivatásukkal ellenkező álláspontra helyezkedve, igen gyakran akadályokat gördítenek az iskoláztatás útja elé. Különösen egyes tanítók merev ragaszkodása a tan- és beíratási díjaknak a teljesen vagyontalan szülőktől való beszedéséhez sokszor fenakadást idéz elő a tankötelezettség végrehajtásánál. Pedig a népoktatási törvény a teljesen vagyontalan szülők gyermekeit, ha szegénységüket igazolni tudják, a tandíj fizetése alól felmenti. Ily tanítókról elmondhatni, hogy hűtlen sáfárjai azon szent ügynek, melynek szolgálatában szegődtek;

végződik. Ez az idő nagyon rövid és néhány percz múlva ismét körül lesz véve tisztelőinek áttörhetetlen csoportjától.

Rendező. Pantalon! (A beszélgetés tovább folyik és csak az egyes részletek által zavartatik.)

K. Engedjen meg édes nagysága, ha nagykegyesen nekem szentelt rövid időcskét nem akarom felhasználatlanul elmúlni.

H. Valóban kíváncsivá tesz, kapitány ur! K. Nem találja-e azt a részt fölöslegesnek?

H. A mint vesszük; mi különben elég kényelmessé tesszük helyzetünket.

K. Nem is fogom magam zavartatni! Rendező. Hölgyek eté!

K. Az angyalát! A zenekar most különösen látszik sietni. Én is a tárgyamra térek tehát.

H. Eté közben vajmi kevés idő van a társalgásra. K. Végre mellém került ismét! Voltaképen nem is társalgásról van szó.

H. Hajtsa meg legalább magát vis à visjának! K. Mit bánom én!

H. Ha nem társalgásról van szó... K. Oh, sokkal komolyabb dologról van szó. Röviden szólva! szívemet akarom kitárni, nagysága. Lész-e szíves meghallgatni?

H. Hogyne! — De a négyes... K. Eh! Többet is elrontottunk már mi!

Rendező. La poule! K. Már la poule! Tudja nagyságos asszonyon, hogy egész egyedül állok a világon...

H. Ahelyett, hogy vis à visjának a balkezét nyujtaná!...

K. Ez a figura valószínűs fonduolat! Azt akartam mondani, hogy egyedül állok a világon, minden rokon nélkül. Utolsó sarja vagyok egy ősi nemes családnak. Azonban nem az a szándékom, hogy a nevet kihalni hagyjam; nem akarok az utolsó Brummer lenni.

H. Az nagyon — érthető. K. Már most vegye tekintetbe nagyságod iránta táplált hő érzelmeimet, melyeket nyilván már rég ősrer, különben nem volna nő, és könnyen eltalálhatja, hogy mit akarok mondani, azaz mit akarok nagyságodtól kérdezni...

H. Valóban nem tudom! K. Ugyan nézzen a szemembe! Félcérthet-e még? ... Akar-e nőm lenni, Irma?

Rendező. Trenis! H. Valóban meglepett kapitány ur. Ezt nem vártam. Legalább nem ily gyorsan!...

alacsony, köznapias gondolkodás módjukkal elárulják, hogy pályát tévesztett emberek, kiket nem a hivatás, hanem egyedül a szennyes érdek ösztökélt a tanítói pályára.

Fölötte megkönnyítené a tankötelezettség pontos és gyors végrehajtását a kir. tanfelügyelőségeknek hatósági, illetve végrehajtói joggal való felruházása. Közvetlen és gyors intézkedés a kir. tanfelügyelőségek részéről, jó szolgálatot tenne a tankötelezettség végrehajtásának.

Addig, míg ez a három faktor: tanító, iskolázás és a tankötelezettség végrehajtásával megbízott községi előjáróság egymással karöltve nagyobb erélyt nem fejt ki a létező bajok megszüntetése céljából, egy kedvezőbb állapot bekövetkezése a jövő zenéje marad. János.

Jelentés

Rimaszombat r. t. város állategészségügyi állapotáról az 1892-ik év IV-ik évnegyedében, visszapillantással az egész év folyamára.

I. Ragadós jellegű betegedések.

Nagyobb házi állataink egészségi viszonyai az elmúlt évnegyedekben igen kedvezőek voltak, míg a vármegye számos községében sertésorbanéz, ragadós szájfájás stb. uralkodott, városunk kerületén ragadós, járványos betegedés nem fordult elő.

Ragadós, járványos betegségek közül az elmúlt év folyamán

Lovaknál: takonykór 1 esetben észleltetett.

Baromfiaknál: a baromfi-kolera tett nagyobb mérvű pusztításokat.

II. Nem ragadós betegedések.

Lovaknál: kólika, bélhurút, valamint sebészeti bántalmak.

Szarvasmarhák: tüdőkatarrus, dobkór, sebészeti bajok közül tőgylob, bendő sérv, zuzódási dag, szemkőthártya lob.

Sertések: evvöröség, bélhurút, sajtos bélob, orrhabarcz, lábtörés.

Kutyáknál: condylonia (függöly) került észlelés illetve gyógykezelés alá.

Egész év folyamán, lovak szarvasmarhák és sertéseknél túlnyomó számban az emésztőszervi betegedések, míg kutyáknál a bőrbántalmak uralkodtak.

III. Törvényszéki esetek.

A város területén IV-ik évnegyedben törvényes főhibákra vonatkozó vizsgálat nem eszközöltetett, sem pedig törvényes eljárást kívánató boncolás nem történt.

Az egész év folyamán törvényes főhibákra vonatkozó vizsgálat: Lovaknál: havi vakság miatt egy, keheség végett egy esetben; míg kárterítésre kereset s involváló boncolás sertésnél egy esetben, végösszegeben tehát három esetben eszközöltetett.

IV. Állategészségrendőri intézmények.

a) Vásár rendtartás keretében legnevezetesebb mozzanat volt az állatok mázsálására szolgáló nagymáza felállítás. Ez ideig csupán a heti sertésvásárok és egy országos vásár alkalmával nyílt alkalmam annak pontosságát s az állatkereskedelemlre vonatkozó befolyását meg-

K. Nem válaszol a kérdésekre?

H. Igazán esodálatos táncz-társalgást folytat, kapitány ur! Engedjen megdondolási időt, hogy legalább rokonaimmal értekezhessem.

K. Legnagyobb örömmel! De azt mégis csak megmondhatja, hogy a szíve mit mond. Vagy a szívének van megdondolási időre szüksége?

H. Ezt a részt ismét rosszul esináltuk!...

K. Ne fájadjon! A négyes már ugys menthetetlen. De kérem, esedezem, mondja meg... hisz' nem kívánok csak egy szöcskát...

H. Arckifejezéseket magyarázni és a szemekből olvasni, ugy látszik — nem igen tudnak a huszárok.

K. Igazán?! Őszintén mondja?! Engem illetett előbbi boldogító mosolya?

H. (Mosolyogva rá néz) kétkedő!...

K. Oh mily jó, mily kedves kegyed Irma! Kedves rosz Irmám még egy pillantással sem érdemesített többre másoknál, holott mindezt már rég tudja!...

H. Azért, mert mi nők elővigyázóbbak vagyunk, mint magok.

Rendező. Pastourelle! Hölgy szóló!

H. Hisz' ön mindjárt lelélezta magát! Emlékszik-e rá? Már az első este, hogy találkoztunk és oly pompásan mulattunk...

K. Igen — és?

H. Mennyire magankivül volt, midőn Boros az ablakfülkében felkeresett és nekem kezét csókolt...

K. Utálatos ember az! Elég rosz hírben is áll!

H. Soh'se hallottam felőle rosszat. Ellenkezőleg, igen szeretetreméltó embernek, brillians társalgónak tartják és én is...

K. Hisz' nagyságod valószínűs rajong érte! Nem tudom: őszintének vagy csak kötekedésnek tartsam-e ezt a lelkesedést.

H. Sem az egyikről sem a másíkról nem lehet szó, én csupán Boros urat akarom igazságtalan támadások ellenében védeni.

K. Ez igen roszul esik és szinte ugy hangzik, mint a lecke; s mégis szeretném, ha Boros urral minden további érintkezést megszüntetni kegyeskednék.

H. Erre a legesekélyebb okom sincs. Nem akarok senkit megsérteni Vagy muszaj-e visszavonulni, az egész világot gyűlölni, ha valakit előnyben részesítünk? Termem ez után is nyitva lesznek előtte...

K. Ezer boesánat édesem, de én azt hiszem, hogy ez az ügy engemet is érdekel.

H. Hát figyelembe vehetőnek tart-e maga minden

T Á R C Z A.

Csak ringatódzik....

Csak ringatódzik egyre mosolyogva
Hintázó széken az én asszonyom
S egykedvűn, mintha vérem föl se forna
Olvasom neki egy pajkos dalt.

Sok szép asszonynak tetszett már e nóta;
Asszony szerelmé... csalfa szerelem...
És nem tesz az én asszonyom se róla,
Hogy az a dal oly édes-szertelen.

Egykedvűn, mintha vére föl se forna,
Míg szép testét szememmel esköloim,
Csak ringatózik egyre mosolyogva,
Hintázó széken az én asszonyom,

Telekes Béla.

Négyes közben.

— Farsangi jelenet —

Bálterem; rendezők ide-oda futkosnak és rendezik a párokat a négyeshez. A legtöbbben felállottak, ugyszintén Brummer, buszárkapitány és Özv. Bartha Irma.

Kapitány: Ugyan nézze nagysága, mily elragadó képet nyújt az a tarka, nyüzsgő bál közönség.

Hölgy: Általános jó kedv uralkodik.

K.: Hogy furakodnak, tolakodnak egymás közé! Szinte azt hiszem az ember, hogy ez a nyüzsgő, örömteljes tömeg egy felolvadhatlan egész képez. S mégis a milyen szívélyesek az érintkezések, ép oly egykedvűen az egyes személyek egymás iránt. Sok ember között is lehetünk elhagyatottak.

H.: Hát oly elhagyatottnak érzi magát oldalomon?

K.: Nem, bizonyára nem nagysága! Nem elhagyatottnak, hanem egyedül, egész egyedül kegyeddel!

H.: Tehát egy tété — a — tété a zsufolt bálteremben?

K.: Régen sóvárgok már egy zavartalan órácska után.

H.: No, mondhatom, kapitány ur, kívánságai igazán szerények. De ez a zavartalan állapot aligha tart egy óráig. Ha nem tévedek, már kezdődik a négyes.

(A zene rákezd.)

K.: Tartsa fönn nagyságod szerénységem feletti ítélletét a négyes utánra, mely sajuos, nagyon is gyorsan

figyelni, s azon tapasztalást szereztem: hogy a mázsá, kellő gondozás, ovatos és mindenre kiterjedő figyelmes mázsálás mellett, feladatának pontosan megfelelő. Az állatok adásvételénél igazságs befolyását meglehetősen mérvben kezdi érvényesíteni, mert a súlyszerinti előadás, hovatovább nagyobb mérvet ölt.

Miként III-ik évnegyedben tett jelentésemben kértem, nagyobb torlódás elkerülése, az adásvétel gyorsítása szempontjából, kívánatos lenne, hogy a mázsáló helyiségben a marhalevelek átírása eszközöltessék, de eszűn a vasuten szállító kereskedők, valamint a mázsárosok részére. E czélból szükséges, hogy a mázsáló épület falán alkalmazandó fekete táblára kiírassák, „marhalevelek átírása, vasuten szállítók és mázsárosok részére;“ továbbá, hogy a mázsálási s a marhalevelek körüli teendőket külön egy-egy ember végezze.

b) Marha-level intézményről említésre méltó, hogy míg az előbbeni évben 3800 drb. marha-level, az 1892-ik évben 5416 drb. marha-level használtatott fel, és pedig 3 kros 212, 5 kros 5204 drb. Ezen számok szintén az állatok forgalmának emelkedését bizonyítják.

c) Közvágo híd: A IV-ik évnegyedben közfogyasztásra levágatott: szarvasmarha 183; borju 39; juh 290; sertés 432, összesen 944 darab állat.

Az egész év folyamán szarvasmarha 754, borju 652, juh 634, bárány 155, sertés 1442, összesen 3637 darab állat. A 754 darab szarvasmarhából 25 bika, 294 ökor és 435 drb. tehén.

A megelőző 1891-ik évben, szarvasmarha 880, borju 657, juh 230, bárány 219, sertés 1326, összesen 3312 darab állat, s e szerint 1892-ik évben a szarvasmarha kevesebb 126; borju kevesebb 5, juh több 404; bárány kevesebb 64, sertés több 116; összesen több 325 darab állattal. A szarvasmarhát véve külön tekintetbe, a bika több 11, ökor több 216, tehén kevesebb 273 darabbal.

Ha már most városunk lélekszámát kerek számban 6000-re teszem, s a közfogyasztásra levágott állatok átlagos súlyát szarvasmarhánál 150 klg., borjunál 25, juhoknál 12, bárányoknál 3, seréknél 75 klg-ra számítom, akkor kijő, hogy átlag egy ember egy egész év alatt 40 kg. 937 gr. húst fogyaszt, miből egy napra fejnként 112 gr. hús fogyasztás esik.

Ezen élelmzési számadat városunkra nézve eléggé kedvező fogyasztási állapotnak tartom, sajnos, hogy a hozzánk hasonló vidéki városok ilyen irányban eszközölt számítás nem közölnek, s ez uttal érdekes összehasonlító adatokkal nem szolgálhatok.

Ily alapon téve számítás az 1891-ik évről, kederül, hogy habár 1892-ben 325 drb állattal több fogyasztatott, mégis a fogyasztás ez évben 56 mm.-ával tulajdonképp kevesebb. Amde ha tekintjük, hogy 11 kikával, 216 drb ökörrel több vágatott, s ezen állatok sulya darabonként 2 mm.-án felül van, akkor alaposan feltételezhetjük, hogy hús fogyasztásunk 1892-ik évben mégsem csökkent.

Jóllehet eme kiszámításom feltétlen hitelességre nem tarthat igényt, mert a levágott állatok a közvágo híd nem mázsálatnak, s az átlagosan felvett suly, kizárólag egyéni véleményem: mégis annyi kétségtelenül kitűnik azokból, hogy a hús fogyasztás 1892-ik év folyamán a husarak magassága dacára, eléggé kedvező volt.

A fogyasztás, főként a juh és sertés hús felé irányult, minék okát a marhahús árának nagysága gkéknt 44—52 kr. képezte; míg a juh húsának jóval esekélyebb ár állása gkéknt 24 kr. biztosított kelendőséget. A sertés hús fogyasztásának emelkedését, habár gkéknt 52 kron méretet, tehát s marhahús árával egyenlő nívón állott, magasabb zsirtartalmanak kell tulajdonítanom. A közép s legfőként a szegényebb néposztály előtt pedig, nem a marhahúsának elméletileg megállapított magasabb táptartalma. De a sertéshúsának ezen szemmel látható nagyobb zsirtartalma vétetik kizárólag figyelembe.

alaptalan, nevetségs szeszélyt, ha mindjárt a férjtől származik is az?

K. És ki fog az ügy „figyelembevehetősége“ felett bírálatot hozni? Az én nézetemet...

H. Minden elfogulatlan ember alaptalan feltékenykedés következményének fogja minősíteni. Mi magasan felette állunk az ily légből kapott gyanúsításoknak és a házi asszonyoknak is meg van a maga tekintélye...

Rendező: Double été!

K. Boesánat nagysága!... Ennyire talán csak nem vagyunk még!

H. Mi, ugylátszik nagyon esalódtunk egymásban. Maga kapitány ur, nem hozzám illő életpár.

Rendező: Changez les dames!

H. Hallja: Changez les dames — hölgyesere! Ez magának is a legjobb tanács.

K. Az a hölgy, a ki igazán szeret, férje egyes kivánságának, vagy mondjuk gyöngéinek szívesen alárendeli magát.

H. Ön igen naív kapitány ur, az engedelmet parancsoló szerelem igen régi divata. Pillantson vissza a mult századba, abban talán megfogja találni ideálját.

K. Igazsága van — lehetségs...

(A zene elhallgat.)

H. A négyes be van végezve!

K. Szép álommal egyetemben! (Karját nyújtja hölgyének; ő elfogadja, mire elvezeti előbbi helyére.)

H. Milyen álmodozó kapitány ur! Pedig nem néz ugy ki. No de ez nagyon is mulatságs volna! Menjen Dürerné ő nagyságához, ki mindig oly epedően néz reá!

K. (Pödrí a bajszát) Changez les dames!

H. No ezt a négyest alaposan elrontottuk.

K. Igaz, sok rossz lépést tettünk, de egy faux-postól mégis ovakodtunk. Egyébiránt reméllem, nem veszi nagyságod ezt a négyest rossz néven.

H. Oh legkevésbé sem! Igen jól mulattam, jobban, mint a multkor, midőn természeti tüneményekről társalogtunk. Igen kellemes változatosságs volt. Köszönöm kapitány ur!

K. Nagyságod igen szeretetreméltó!

H. Egyebekben ugy tekintsük a négyest, mintha nem is tánczoltuk volna. Ah, épp itt jön Boros ur!

K. Atengedem a helyemet. De bátor vagyok eszébe juttatni nagyságos asszonyom, hogy a legközelebbi keringő nekem van ígérve...

H. Nem felejttem el (Lekötelezően) Az öné! Au revoir, kapitány ur!

A kapitány bókol, kezét csókol és távozik.

Ferber Albert.

Husarak magasságára nézve gyakran hallottam ama panaszt, hogy a hus igen drága. Hallottam midőn némelyek azért a mázsárosokat nem éppen hízegő szavakkal illették; sőt mi több, olyanok is akadnak, kik azon makacs állást személyemmel is némimemű összeköttesbe hozni hajlandók.

Mivel azonban a hus drágaságára vonatkozó panasz általános, s annak sulya alatt nem eszűn a mi szerény városunk fogyasztó-közönsége szenved, de épen ugy más városoké, sőt leginkább Bpest fő- és székvárosunké is, következík: hogy azt előidéző oknak, valami általánosnak valamí nehezen elháríthatónak kell lenni — És a ki fáradságs ves magának kutatni az okokat, megtalálja: hogy első sorban is a hus drágaságát

Szarvasmarhakitvelünk óriási fellendülése, s az ebből kifolyólag alakult magas marhaárak... másodsor a levágás, illetve fogyasztás czéjára szolgáló marhák számának erős esökkenése, ... harmadsor

A napról-napra fokozódó szükségletek, minden oldalról szaporodó terhek, melyek az ezen iparral foglalkozókat szükségképp nagyobb nyers bevétel elérésére készítetik, végül negyedsor:

A szabadipar, vagyis ez alapon, a mázsáros üzleteknek aránytalan szaporodása.

Ha már most a felett gondolkozom, vajjon a husnak eme drágasága hazánk lakóinak némely osztályára mily hatást gyakorol, és hogy vajjon kívánatos-e azt az iptartörvény 53. §-ának alkalmazásával esökkeníteni, avagy talán létezik mód, melynek életbeléptetése lenne egyedül ez elvezető? akkor azon szempont szerint melyre helyezkedem, különböző feleletet kapok. Ha a kisebb fizetésű hivatalnokok, s a szegényebb néposztály helyzetét tekintem, nem nehéz belátni, hogy őket a husnak drágasága, érzékenyen sújtja. Állattenyésztési, valamint nemzetgazdasági szempontból pedig, a szarvasmarha export által feltételezett húsdrágaság kívánatosabb, főként midőn a mezőgazdaság másnemű terményeinek ára pang.

A kényszer hús-ársabály, mely némely városban az iptartörvény 53. §-ának szörszállhasogató értelmezésével vitetett keresztül, sem nem helyes, sem nem igazságs.

Es habár megengedem, hogy a szegényebb néposztály helyzetét egy részről a husnak osztályozásával, másrésztől a lóhús fogyasztásának általános elterjedésével enyhíteni lehet: sem ezen, sem a szövethetési eszme, sem a szabadszék intézménye nem képezi azon valódi alapot, melylyel a húsdrágaság gyökeresen elhárítható lenne. Igénytelen véleményem szerint létezik olyan mód, melynek életbe léptetése míg a hus árának alakulását kizárólag a beszerzés helyén fennálló marha árak magasságától teszi függővé, s a mellett az ezen iparral foglalkozók létérdekeit szilárdabban alapra helyezi: addig a fogyasztó közönségnek, a lehető legalacsonyabb árban való hus beszerzést biztosítja. Ezen eszmém, ha a szaklapok sürű rostáján fel nem akad, ugy azt, következő jelentéseim során felemlíteni, kötelességemnek fogom tartani.

(Vége következik.)

Hirek és vegyesek.

Megyei ifjusági bál. Gömörmegye ifjusága f. é. febr. 11-kén tartja szokásos mulatságát. A rendező-bizottság már végleg megalakult. Elnök: Draskóczy László, alelnökök: Máriássy Gyula és Török Gyula, pénztárnok: Bornemisza Elemér, jegyző: Szeless Ödön, Bálbizottsági tagok: Desseffy Árpád, Diószeghy Zsigmond, Diószeghy László, Diószeghy Dezső, Fáy Gyula, Farkas Géza, Feledy Ferencz, Glosz Gyula, Hanvay József, Hevessy Barna, Hevessy Péter, Löcherer Gyula, Lúzsenszky Henrik báró, Madarassy Zoltán, Márton István, Nagy Elemér, Nagy Iván, Nehrer László, Nehrer Gyula, Nyáry László báró, Papszász Gyula, Radvánszky György, Radvánszky Kálmán, Ragályi István, Szabó László ifj., Szabó Nándor, Szakall Ferencz legifj., Szeleczky Zoltán, Szeleczky Árpád, Szentiványi Géza, Szentiványi Béla, Szilárdy Béla. A meghívókat a jövő hét elején küldik szét. A bál sikerét bizonyára nagyban előfogja mozdítani az is, hogy a bányaia tisztét — mint halljuk — Farkas Abrahámné urnő látja el.

Gömörmegyei ifju művész sikere. A magyar tudom. akadémiában f. hó 15-én leplezték le nagy ünneplésségs között azon gyönyörű emléktáblát, melyen azon jelenet van megörökítve, midőn gr. Széchenyi István birtokainak egy évi jövedelmét felajánla az akadémiá alapítására. A korszakalkotó jelenet művészi kidolgozása fényesen sikerült Holló Barnabás szobrásznak, ki e művével a legelső rendű szobrászaink sorába emelkedett. A nagy sikerhez, — melyről a fővárosi sajtó kivétel nélkül a legteljesebb elismeréssel ír, — mi is őszintén gratulálunk, s örvendünk, hogy nagy Izsókn nyomdokaiba látunk lépni ismét egy szép tehetségs gömöri ifjut.

Megítisztelő functióval bízza meg a fővárosi athleta clubb Andrássy Géza grófot, megyénk egyik nagybirtokosát s a rozsnyói kerület országgyűlési képviselőjét, amenyiben az idei eliti athleta-bál rendező bizottsága elnökévé választotta. — **Markó** Albert fővárosi nagykereskedő nejét szűl. Nehrer Herminé pedig a fővárosi kereskedő ifjak társulata választotta meg Lady Petronesse-e f. hó 21-én tartandó báljára. A nevezett urnő, ki Rozsnyón szokott nyaralni, az ottani társaság egyik kiválóan kedvelt és tisztelt tagja.

Képviselő testületi közgyűlés Rozsnyón. A mult héten Rozsnyó város képviselő testülete közgyűlést tartott, melyen az elnök Sziklay Géza polgármester méltó elismeréssel emlékezett meg a város tisztikarának ügybuzgó és lelkes munkásságáról. Sajnálattal konstatálta, hogy Rozsnyó város kedvezőtlen anyagi viszonyok között van, s a város minden törekvésének oda kell irányulnia, hogy anyagi viszonyai minél előbb rendeztessenek. A községi iskola államosítása tárgyában — a polgármester jelentése szerint, — a kellő lépések megtétettek s egy bizottság küldetett ki a vallás- és közoktatási miniszter informálása végett; ha az államosítás kivihető, ugy Rozsnyó város 1600 frtnyi tehetől szabadul meg. A polgármester végül örömmel hozta a közgyűlés tudomására, hogy néh. Schlosser Ernő 1042 frtot hagyományozott a város czéjaira. Ezt a közgyűlés örvendetes tudomásul vette s hozzájárult a polgármester indítványához, hogy a boldogult emléket jegyzőkönyvileg örökítsék meg. Ezek voltak a közgyűlés nevezetesebb mozzanatai, melyek regisztrálásakor mi is őszintén kívánjuk, hogy Rozsnyó város anyagi helyzete mielőbb kedvezővé váljék.

Bál Harmaczon. Sikerült bált rendezett folyó hó 15-én Harmaczon az ottani és vidéki intelligencia a ref. iskola javára. A bálon a falu apraja-nagyja teljes jókedvvel vett részt, s a kedélyes társaság egész a hajnali órákig fesztelen mulatozás közben élvezte a „Géza“ pompás magyar nótáit, s talp alá húzott esárdásait, s a mulatság anyagi jövedelme is szép hasznót hajtott a ref. iskola jótékony czéjaira.

Hidtolás Lenárdfalán. A lenárdfalusi vasuti vashidat január 10-én igazították helyére s adták át a forgalomnak. A mint a reggeli 7 órási személyvonatot elbocsátották 80 munkás hozzálátott a régi fahid eltávolításához. Csaknem hihetetlen gyorsaságsal döntögettek le az 5—6 sőt 8—10 ölnyi hosszú több szálból összeállított gerendázatot. „Nincs is könnyebb mint rotáni“ halatszott a néző tömegből valahányszor egy—egy nagy robaj jelt, hogy ismét egy óriási gerenda tette próbára a Sajót átölölő jégkéreg erősségét. Szinte egy—egy önelégült mosoly húzódtott végig a munkások arcán, ha egy óriási robaj jelezte, hogy egy fokkal előbb vannak munkájokban. Ilyen önelégült mosoly tükrözödtött annak a 25—30 munkásnak is az arcán, kik csak a gondviselésnek köszönhetik, hogy a mosoly jójá nem változott. Ugyanis az állás, mely óeska gerendákból volt, leszakadt alattuk. Az elborzadt nézők csak akkor nyugodtak meg, mikor látták, hogy bár 8—10-en sántikálva buynak elő a deszkák és gerendák romhalmaza közül, de egy sem maradt ott, s veszélyesebb sérülést egy sem szenvedett. Még le sem volt döntögetve a régi fahid, mikor a néző közönség nagy ámulatára a vashid lassu tempóban mozogni kezdett rendeltetési helye felé. Alig egy negyedóra mult el, mikor a hid már helyén volt. Sokkal több időt vet igénybe a lehelyezés. Csodálkozva nézte a víz erejét nem ismerő néző közönség, hogy mikép lehet egy pár liter vízzel, azt az óriási vashidat, mely 50 méter hosszúságban nyulik a sajón keresztül tetszés szerint a magasba felemelni és lebocsájtani. Három órákor már egészen helyén volt a hid, s rajta 7 hatalmas lokomotív. Itt igaz, hogy már nem sokat látott a laikus ember, de az ahoz értők bizonyosan örömmel constatálták, hogy a hid megfelel minden tekintetben a kíváalomnak. Míg a 7 lokomotív az új hidon pihent, egy kis epizód is történt, melynek, hogy nem egészen szomorú lett a vége, esakis a lenárdfalusi nép békés természetének tudható be. Ugyanis a hid mellett lévő pusztá téren két helyen tűz égett. Természetesen a kik fáztak felkeresték. Hogy, hogy nem történt, elég az hozzá, hogy a munkások egy része összeverekedett néhány ott levő velkenyiei emberrel. A hős munkások szécsiek voltak. A nézők közt is volt egy szécsi, ki talán épen a megvert velkenyieinek véje volt. Mint jó rokon megfenyegette a legnagyobb szécsi hóst, — a ki fent a sínek közt volt már ekkor — „megálj, jőj csak haza!“... Valaki meg azt találta neki mondani: „most jőj le ha mersz.“ mire a megszólított egy vasbakóval kezében leszaladt a tömeghez, melynek nagy része (asszonyok, gyerekek) szaladásnak indult. Néhányan pedig ismét öszszemérték az erejüket, de hála a lenárdfalusi nép békés természetének, komolyabb következménye a verekezésnek nem volt. Egy jelenvolt.

Tiltakozás. Folyó évi 1-ső számunk rövid tudósítást közölt egy Szuhafőn történt tüzesetről, melyet az ottani ev. ref. lelkesz sérelmesnek talált magára nézve, s egy hosszabb tiltakozást küldött be hozzánk. E szerint őt nem lehet gondatlanságsal vádolni, mert az soha nem történt, hogy nála fedetlen méccessel jártak volna, s az erre, mint a tűz okára való hivatkozás, nem egyéb levegőgbe való vagdalkozásnál. Azt írja továbbá, hogy a szenvedett tűzkár nem nagy annak, ki a Rothschild zsebére gondol, de a mindennemű építkezések előmunkáitaval bajlakodó szegény egyházra nézve a kár nagyon is érezhető. Helyet adtunk e tiltakozásnak, nehogy a szuhafői lelkesz és hozzá tartozói gyanúnak legyenek kitéve, melyre a nehezelt tudósítás csakugyan szolgáltatott némi föltevést.

Gyermekgyilkos anya. Reimicz Fáni, a zsiپی keresmáros leánya mult évi december hó 28-án Rimaszombat város határában a hóba tette ki escesemő gyermekét. A megfagyott gyermeket feltetlenül találták meg és a helybeli esendőrség erőlyes kutatásának köszönhető, hogy a lelketlen anya nem sokára maga is hurokra került.

Putnok város monographiája. A Magyar Történelmi Társulat folyó hó 5-én tartott r. választmányi ülésén Szilágyi Sándor titkár bemutatta Almási Balogh Béla putnoki volt ev. ref. lelkesznek kéziratban hagyott s már lapunkban is fölemlített monographiáját, melyet Léway József küldött be megbíráls és róla véleménynyilvánítás végett. A monographia bíráólul Majláth Béla és dr. Csánky Dezső kérétek föl. Érdeklél várjuk a nagy gonddal összeállított műre az illetékes bírálatot.

A szomszéd Borsod vármegyéből. Miskolczon az ev. ref. főgimn. fenartó testülete a napokban kötötte meg az állammal a szerződést előnyös feltételek mellett. Ezek szerius az állam építkezési czélokra egyszer s mindenkorra 50 ezer forintot ad a főgimnáziumnak, azontul a tanári fizetések javítására s egyéb szükségletekre évenként 11 ezer forintot. Mindezt a 13 meglevő tanár közül 4-et a miniszter nevez ki. A kormány képviselője Beóthy Zsolt volt — Ugyancsak Miskolczon a Városház téren Szemere Bertalan-nak egy negyedfél méter magas szobrot szándékoznak állítani. Készítésével Bezeredy Gyula szobrász bízott meg. Az eszmét a megye közgyűlése melegen karolta fel, s egy bizottságot küldött ki, hogy az elmék a nagy révhöz méltó legyen. Vajjon nem látja-e immár Gömörmegye is eljöttnek az időt, hogy a rég vájudo Tompa-szobor ügyét fölkarolja, bizottságot nevezzen ki, mely tevékenységével az emlék létesítését keresztül igye.

Nem lesz csinált bor. A bortermelők és kedvelők nagy öröme s a borgyártók nagy szomorúságára a kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé „a műborok gyártásának s forgalomba hozatalának tilalmazásáról.“ Örömmel üdvözölhetik különösen bortelmeleink ezen rég várt törvényjavaslatot, mely hivatva lesz a hamisítatlan magyar boroknak vissza adni azt a helyet, a mit az egészségre is ártalmas gyártott borok töle elfoglaltak, s melyekkel már oly hallatlan manipulációt üztek, hogy a legtisztább kezelésű borok hitele is megingott. Ezután tehát nem kell a pinczébe üres hordókat szállíttatni hogy azokba ott szüreteljenek s azon adomaszerű állítás csak história jelentőségsel bírand, hogy X. bérlő 80 hordó „üres hordó“ bort szállíttatott pinczéjébe, a „bort“ pedig a „zsebébe“ vitte hozzá.